

По тім прийшло, що мусіло прийти. Вибрав комісію, заповіднико продовження дебати, прийнято постанову про „ствудіювання проблеми“ — і годі. А короною всього того невичайний склад мистецтвоборної комісії: голова японськ Адачі а члени: Чомберлан і еспанськ Раймонес де Леон. Всь нап респект перед особою екзотичного японця — аль чи комітетиния і злібний с ней чоловік, що зріс і виховався у цілком іншій політичній атмосфері і серед цілком іншої ніж європейської політичної проблематики середовища, вношувати незвичай-

ОСИП СТЕФАНОВИЧ

РАНИШЕ РОМАН ЗУБИК

Львів, вул. Галицька ч. 16.

ВОВНЯНІ НОВОСТИ
ДЛЯ ПАНЬ
на ПЛАШІ, КОСТЮМИ
І СУКНІ.
ШОВКИ
у великому виборі.
ВОВНЯ АНГЛІЙСЬКІ І КРАЄВІ
на мужеські одяги.

Постійний зріст.

Маслосоюз в 1928 р.

Перед нами відомлення з діяльності і замкнення рахунків Маслосоюзу за 1928 рік. Для інформації наших читачів подаємо з того відомлення найважливіші дані й цифри, щоб ось так у наглядний постійний розвиток і зріст цієї надійної установи.

Краєвий Молочарський Союз (Маслосоюз), що відбув учора свої XVII, звичайні загальні збори, виказує в доповіді за 1928-му році 36,482,283.82 зол. загального обороту. Зиски Маслосоюзу в м. р. винесли: за ябл. і яд. і под. 467,016.05 зол., за приладдя 62,498.50 зол., разом 529,514.55 зол. Видатки були такі: відсотки 9,016.11 зол., кошти завідування 461,966.45 зол., кошти завідування недов. 2,777.94 зол., уморення недов. 1,270.20 зол., уморення движимостей 22,671.74 зол. Таким чином зиск до рахункового білансу вносить 31,812.11 зол.

Минулий рік був для нашого кооперативного молочарства під оглядом природних умов невідрадий. Катастрофальна повінь на Підкарпатті в осені 1927 р. виявилася у своїх шкідливих наслідках для молочарства шойно в перших місяцях, а головне на передовку, звітового року. А після того прийшла посуха, що теж відбилася відомо (відсутність паші) на розвитку нашого молочарства. Наслідком тих умовин зріст українського кооперативного молочарства в м. р. дещо сповнився, а в деяких околицях навіть підупав. Тут слід зазначити, що державні банки і в цьому році, не зважаючи на інтервенції, не уділяли українській кооперації ніякої допомоги у формі кредитів.

Загально продукція молока, zorganizована в Маслосоюзі, піднеслася в порівнянні з продукцією 1927 р. всеж таки на 23.8 проц. — наслідком поширення діяльності на дальші простори. Доставка масла до Маслосоюзу піднеслася загально на 31.2 проц. в порівнянні з попереднім роком.

Дуже потішачим є зріст дисципліни серед молочарських кооперативів. Коли в 1927 р. було тільки 95 таких кооперативів, що доставляли до Маслосоюзу поверх 80 проц. усієї своєї продукції масла, то в м. р. було їх вже 118 (зріст на 24 проц.). Загально Маслосоюз мав у 1928 р. 233 доставці, а саме 164 членів і 69 нечленів. Однак доставка нечленів (себо кооперативні слабі, яких саме тому не приймають у члени) доставили лед-

ви 6.83 проц. загальної доставки масла до Маслосоюзу. Вся доставка масла до Маслосоюзу в 1928 р. винесла 969,198.60 кг. масла, себо кругом 97 вагонів. У порівнянні з 1927 роком (738,438.24 кг.) доставка зросла, як уже вище сказано, на 31.2 проц.

Усі дотеперішні округи діяльності Маслосоюзу — а їх 11 — виказують більший або менший зріст, за винятком двох, навіснених повінню. А саме стрийська округа виказує упадок доставки масла на 26.1 проц., а станицьківська на 7.4 проц., беручи за основу доставку з попереднього року. Всіх членів-кооперативів об'єднував Маслосоюз з кінцем м. р. 201 (з кінцем 1927 р. 173). У цьому числі є 11 кооперативних установ інших видів та дві освітньо-хліборобські установи, так, що чисто молочарських кооперативів було з кінцем м. р. 188. Зріст усіх членів у порівнянні з 1927 р. виказується цифрою 16.18 проц., а самих молочарських кооперативів цифрою 17.5 проц. Інтенсивна організація, яку в м. р. переводжено з великою енергією, дала в наслідках поважний зріст кооперативів, які мають можливість виробляти експортне масло. Районових молочарень було 32 (з того 4 нечленів), мішаних молочарських кооперативів 160, сметанкових стацій 299 (прибуло 135, або 82.3 проц.), кооп. нечленів і інших 69.

Дальше слід зазначити, що в минулому році відчинено черговий організаційно-торговельний відділ у Луцьку на Волині (покищо не виповнило покладах на нього надій) і відчинено 4 нові склади дрібної продажі, а саме: 1 в Луцьку, 2 нові у Львові та 1 сезонний у Трускавці (літнійську). Позатим перенесено склади дрібної продажі у Стрию і в Коломию до нових, більш пригожих льохів, а в Станицьковій перебудовано давній склад К. М. С., що був у пивниці, на гарний і просторий склад у партері.

Загальні білансові торги Маслосоюзу винесли в м. р. 9,010,282.23 зол. (в 1927 р. 6,804,674.21 зол.). Отже їх зріст піднісся на 32.41 проц. Гуртові торги виносили 5,865,170.65 зол., дрібна продаж 2,636,063.33 зол. У гуртових торгах міститься також експорт, з якого уторговано в м. р. 397,423.63 зол. Протягом м. р. вивезено за границю держави всього 64,646.65 кг. масла (на половину менше як у 1927 р.).

Далі повного образу руху в складах Маслосоюзу варто навести, що в 1928 р. продано (крім масла): 470,256 літрів молока (з того у Львові 233,785 літрів), 54,195 літрів сметани, 17,546 літрів тварого, 9,664 кг. шляхотних сирів, 1,416 великих скринь яєць і 6,171 вел. скринь меду. В м. р. звернено належну увагу на справу збуту сирого молока, передовсім у Львові. Є надія на дальшу розбудову цієї діяльності. Особливо слід зазначити, що за молочарське приладдя уторговано 509,048.25 зол., себо 5.65 проц. загальних торгів.

Число службовиків Маслосоюзу вносить 92 (в 1927 р. було 71). На платні службовиків видав Маслосоюз 207,135.76 зол. (в 1927 р. 131,600.30 зол.). Таким чином матеріальне положення службовиків Маслосоюзу дещо поправилось. Обор-

но складне меншостеве питання? Ми в це не віримо. Потім: Кайнонес де Леон. Відіграв найбільше значущу роль в справі приділення Горішнього Шалеська полям. Чи чоловік, що свідомо творив у повновій Європі національні меншости, зловив позитивно і справедливо їх справи тепер вирішувати? Мабуть ні. І накінець Чемберлен. Чоловік аж на добре звання зі свого політичного франкофілства. Він ніколи нічого такого не зробить, що йшло би всупереч інтересам французів.

Вирішити позитивно меншостеве питання, це значить, ґрунтовно перебудувати цілу Європу. Але коли ґрунтовно перебудувати цілу Європу, це значить — зломити систему французької супрематії над Європою. Чемберлен, що за ціну французького панування в Європі здобув собі у Франції мілітарного союзника у перспективах організації британського спротиву перевосімі проти Америки, той Чемберлен інакше як по французьку меншостеве питання вирішувати не буде. А французьке вирішення цього питання є: *Nihil novi!* Усе має бути як було!

Так виглядає женевська меншостева комісія. Вона має на слідуючій сесії Ради Ліги предложити певні пропозиції щодо полегш у юридичнім порядку полагоджування меншостевих проблем. Проте не комісії Ради Ліги, не посадулісові шаркрійства і не паянціні савли Бріана про „святість меншостевих прав“ оту меншостеву справу вирішати. Вона буде вирішена аж тоді, коли зрушиться нарешті а місія цілий сучасний політичний уклад в Європі. Але тут приходить до уваги, що крім аростатого загострення меншостевого питання множаться також і інші позначки, які кажуть вірити, що оте загальне зрушення у відставах сьогочасного укладу Європи — не таке вже далеке. Передовсім аростатуча хвиля європейських диктатур позначує ту тенденцію до зміни міжнародної європейської системи. Але зі аростатую хвилею диктатур зростають теж можливості активної політики ревізіонізму.

Зенон Пеленський.

При терпіннях жовчячого мішочка і печинки, жовчезні замінки і жовчачі, природна гірка вода Франциска Жозефа узакмує травлення. Кайнічні досвідці стверджують, що доказне лікування пилти води Франциска Жозефа засвідчило успішно діє, як що уживається в право надше в доданні гарячої води. Жадати в аптеках і аптегарях.

ВОЛОДИМИР БІРЧАК.

БЕЗЖУРНІ ДНІ.

Оповідання.

(Продовження.)

Словом: такою подією переймається цілий повіт, а ще під осін, або в зими, коли й так довгі вечори й нема що мудрішого робити...

Укінчений теолог Багрієв задав за дороги досить смачно і розглядався. Він знав, що тепер він найважливіша особа в цілому товаристві.

Стесько нахмурило в пересердя брови. Найбільше застало його те, як Багрієв представлявся всім „укінчений теолог“, „укінчений теолог“! Тим словом він кричав „во все услашаніє“: „Я вже укінчив! Я вже маю хліб у руці! Я таки нині, так зараз, можу женитися! Котра йде за мене? Я вже укінчений!“ — А, це провокація, це нечестність, це грубість! — думав Стесько. — Як укінчений, то й буду собі укінчений не раз, — навіть двічі, та кому це треба знати? Не подобалося йому і поведіння того укінченого. Ідучи, він хитався, як але натерканий віз сіна, розмахував своїми ногами, як жид ногами хапав в суботу, й у кінці — що найважливіше — він приїздив до Ксені, а Ксенія вже так якби була занята. Правда, він, Стесько, з нею ще не зговорився, але це було вже напевно певно, він уже її пізнав (від учора...) й вона його — чогож гляді, чого шукав тут той „укінчений“? Хіба прийшов по те одне, щоб йому, Стеськові, перебігати в розмові з Ксенією! Це одна хіба мета його приходу.

Пан-отець пригадав собі вмиль той час, коли він сам іздав женихатися. Це було якби вчора, якби перед хвилиною! — Ой, старий і вже, старий, коли вже до моєї доньки відіждуть хлопці. — По жмал-ж подумав: за рік можу бути ізлом. пра-

дивим дідом! — і посумнів. Пані-матка глянула думкою назад, коли й вона була молоденька, гарненька, коли й коло неї надсакували хлопці, коли вона не мала ніяких турбот, ніякої журби. Котрого вона булаб воляла? Але відповіді на те питання в ту мить не могла дати. Стеська пізнала вчора, подобався їй — але й не знала, що сидить у Багрію. Багрієв був трохи неповоротний — та що це значить у житті? Ми всі маємо свої хитби, і коли він працюватиме, чесний, добрий, правдомовний, що проти того значить, що йшов за скоро і вимахував за дуже своїми полатами?!

І пані Пшешорівська думала свою думу. Вона сиділа при столі, як вожд над мапами й укладала свою кампанію. Три ділянки — три хлопці. Але Грицько не входив у рахунок. Поет, а поет, як той метелик, від квітки до квітки, вітрогон, шибай-голова, вітрохал, з таких ніколи не виходять добрі мужі. Стесько мав би добрий хлопця, та ще не укінчений і, видно, дурний, коли так присів коло дурної, неосвіченої попадани. Отож його лишім попадани. І Ксенія мав би уже щось чуже до нього, бо все зиркає в той бік, все щось до нього шепче. Отже вволим волю тим обоім і оставмо їх разом. Перед Ксенією і попадею й усім нині треба буде хвалити Стеську, перед Стеськом знов їх... Лишався укінчений теолог Багрієв. Оцей уже щось представляє! Філософ може найкорше женитися за рік! Рік, — а що за той час це може статися? Скільки то наречених розходиться — за рік. І чим то він буде за той рік! А цей уже укінчений — хоч зараз іди до шлюбів!

— Превелебний отець. — спитала стара й усміхнулася до Багрієв, — вже давно укінчивай?

— Перед роком.

— І певно так довго шукають жіночки? Не пригодався свій? Так, так, жіночка від Бога і своєї жіночки ніхто й коном не обіде.

— Так, так. — повторив він. — досі не маю

я ще шаста. Ті, що я їх хотів, мене не хотіли, що мене знов хотіли, — я їх не хотів.

— Певно за великі домагання превелебний ставлять до ділчат, — продовжала стара. — А нині дуже тяжкі, о, тяжкі часи! Яж знаю по собі! — І зітхнула. — Як умер мій покойний чоловік, що був судовим радником, я лишилася з обома доньками, скільки то не коштувала мене їх освіта! А то ще обиди хотіли йти в університет, та ледве я їх стримала. Ще який там гріш остався, та годі увесь видати; непевний час і чоловік не знає, що його чекає.

Пані-матка мало не підскачила на хресті, так жаліла її брехня старої Пшешорівської. Судовий радник, що був писарем! І доньки — в університет! Вона має гроші? — і то перед ким вона таке бреше? (Перепрошую мене сонечко і вас усіх чесних...). Безсоромно бреше! Перед тим, що приїхав до моєї доньки — а не до її старих дрімб!

О, пані-матка ненавиділа стару і її доньки. Ненавиділа щиро, але одночасно з тим і ніколи не мала сміливості сказати їм це до очей. — „Не випадає!“ — оце була заповідь, що приказувала їй слухати дурниці і брехні старої і — притакувати. Так велів добрий тон, що перейшов від польської загумкованості шляхти це в феодальних часах на галицьку пошпівства, де живе він і досі. Ви чули-ж не раз, як там знайдеться свій чи чужий, що бреше в живі очі, обманює всіх і всі — хоч і не вірити йому — притакують та усміхаються. А розідаються і шойно тоді кажуть: „Усе, що він говорить, це брехня, підлога!“ — „Чомуж він і очі йому не сказав?“ — „Не випадало!“... І злодій, про котрого всі знають, що він злодій, і доношник, про котрого всі знають, що він доношник, там виганяють тільки тому, що „не випадало“ сказати йому цього просто в очі, що не випадало замкнути перед ним двері.

(Продовження буде.)

Сойм.

Справа переступлень бюджету. — Нагайсть внесення в справі Жабча ухвалена. — Перепапка пос. Західного з марш. Дашинським. — Відповідь марш. Дашинського.

Засідання сойму 15. березня було присвячене в більшості звітам комісій, що торкалися господарських пос. внесення. Під час дискусії над внесенням Стр. Ха. у справі синдикату для експорту худоби пос. Санойца сказав: «Сів Врона (Стр. Ха.) на свиню тай їде на уряд. Кіншота опонції, що вибрала собі свиню за верхівця, щоби шаржувати уряд, не дозубе назви лицарів». Без мотивування ухвалили нагайсть внесення в справі господарського положення краю та кончешні зарадити йому. Внесення відіслали до комісії. В зв'язі з цим внесенням промовлятиме на одному із найб. засідань прем. Бартель, який зясує господарське положення в Польщі.

Нагайсть внесення ліній клоубів про переступлення бюджету на 1928-29 р. мотивував пос. Чапінський (ППС), який сказав, що внескодавцям розходиться про це, щоби сумний факт переступлення бюджету не став у Польщі системою. За 10 міс. бюджетового року є вже переступлень на 92 проц., а з надзвичайними видатками 130 проц. Прем. Бартель заповів предложити ці переступлення на найближчій сесії, але не сказав, коли вона відбудеться. Та що рівночасно валинуло внесення ББ, щоби конст. комісія могла разити в перервах між сойм. нарадами, то виглядає, начеб у найближчій будучині не думали відбутися сойм. сесії. Внескодавці звертаються до президента найв. контрольної палати в справі переступлень і питаються, чи вона звернула увагу на ці переступлення та чому не звернулася в цій справі до сойму. Внескодавцям їде про безпеку інтересів держави, а не про політику.

Нагайсть внесення ухвалили.

При кінці засідання обговорювали нагайсть внесення, переважно українські. М. І. Український Клоуб згодився внесення в справі подій у Жабчу, яке домагається вибрати комісію з 7 членів для розгадання тої справи.

Директор департаменту Потоцький пригадав перебіг справи, що вже віддана велика більшість православного населення в Жабчу перейшла на греко-кат. обряд. Тоді зачалися конфлікти за церкву, яку запечатано і замкнено. Дня 19 лютого зірвали печатки і топля православних із священником замкнулися в церкві. Шойно 1. березня обляжені уступили, що відбулося зовсім спокійно завдяки тактовному поведінню адластей. Тепер знову є повний спокій. Держ. печатки знову покладено на церкву.

Проти нагlosti українського внесення промовляв пос. Санага (ББ). Кавав, що ухвалення загlosti рівнялося би признанню соймом безсрно користуватися пос. привілеями. Ці слова пос. Санаги викликали бурю на лавах українських послів і ППС. Чути було оклики: Ви вийшли безкарно в зв'язі з державним переворотом! Переворотовець!

ниших з'їздах. Це свідчить про те, що український рух глибоко-життєвий, а не штучно вигаданий.

Д. І. Дорошенко розповів історію „Просвіт“ на Україні. Коли зявилася змога то powstało багато „Просвіт“ не тільки в кожному губерніяльному місті, а в по багатьох повітових, по містечках та селах. Але аголдом почалися утиски і майже всі „Просвіти“ позакривали. Остатся тільки „Просвіта“ в Катеринославі та ще скільки її філій на Катеринославщині. Д. І. Дорошенко підкреслює, що філій по селах засновуються по ініціативі самих селян і діяльність в них провадиться самими селянами. Наскільки вони захоплюються своєю „Просвітою“ видно з того, що вони заставляють свої наділи в банках, аби добути грошей на збудування свого власного будинку „Просвіти“.

В цих „Просвітах“ селяни позасновували бібліотеки, читальні, робили там всякі читання рефератів, ставляли спектаклі і все це власними силами.

Л. М. Черняхівська розповіла коротеньку історію нашого театру, який починаючи з інтермедій та інтерлюді, розвивався у сучасний театр, що стоїть нарівні з європейським театром. І все це зробилося не дивлячись на утиски театру, які почалися ще від самого Петра І. і з перервами тяглися до 1905 року; це знов свідчить, що це не штучне явище, а життєве. Театр на Україні не тільки розвивався для мисля, для інтелігенції, він тут грав освітню роль для всіх станів людности. Це єдиний покищо спосіб, яким людність задовольняє своє національне почуття, де вона проявляє свою національну фізіологію. Тим то й українських топу така слава, що мабути

Нагайсть внесення прийняти проти голосів ББ і Ка. Нар.

При самім кінці засідання пос. Західний (Партія Праці) аложив заяву, протестуючу проти цього, що в стенографічному звіті з його попередньої промови змінили, в часті, а деякі уступили, що мали політичне значіння зовсім скресили. Бесідник стверджує, що ані конституція, ані регулямін не управнюють маршалка сойму змінювати посольські промови. Тому зголошує внесення, щоби сойм висловив заяву недовіря марш. сойму Дашинському?

Марш. сойму Дашинський відповів, що внесення на заяву недовіря поставити на 1-ому місці денного порядку найближчого засідання. Пос. Західний — говорив марш. Даш. — стверджує, що маршалок цензурує слова в цій одній, конституцією забезпеченій соймовій твердині. Я роблю все, щоби послам уможливити справжню свободу слова і час до часу стрічаюся із закидами з різних боків, залежно від того, чи вможливаю свободу слова цій чи тій стороні. Тому, що в наших парламентах нема постійної більшости, тому вважаю себе виразником свободи кожної з партій. Та свобода цієї трибуни мусить бути справжньою горожанською свободою, а ніколи надужитим свободи та викликати назовні враження, що тут ніхто не запановує над собою. Більшість закидів є така, що парламент не вміє запанувати над собою та що тут усякі сусп. суперечности знаходять собі нестримний вислів. Хто хоче вдержати повагу парламенту, мусить бути за цим, щоби на цій трибуні не надуживали свободи. Вже на попереднім засіданні сказав я, що марш. не може мовчати, коли посли холодно-кровно кажуть: закони цієї держави не обов'язують мене, кордони цієї держави теж мене не обов'язують. Коли нині приходять з цим посли з меншости, завтра прийде член іншої якоф. партії та скаже: „мене закони не обов'язують“. Чи панове хочете, щоби це була країна без кордонів, без законів, без пошанування для своїх законів і своїх кордонів? Пос. Бачинський (рад.): В австрійській державі ви також не признавали кордонів! Марш. Д.: Я звернув увагу на практику тих послів, які промови вголосують для стенографів тихцем, щоби їх змісту не чули на салі. Я кавав уже, що ця тактика не веде до нічого, бо я сказав предкадати собі стенограми та заявив, що скреслюватиму все, що негідне з регуляміном і законами. Можете мені признати заяву недовіря, але я ніколи не прийняв би її так спокійно, як при таких обставинах.

Б. міністр Чехович перед державним трибуналом.

Склад трибуналу, перед яким еwent. відповідалиме бувш. мін. скарбу Чехович складеться з 8 членів, вибраних соймом і 4 членів, вибраних сенатом. Вибрані не можуть бути членами зак. установ. Від сойму: Велеський (НД), Богущький (ББ), Ледницький (ББ), Олесницький (УНДО), Рачинський (конс.), Шуманський (Визв.), Томашевський (ППС) і Зубович (ББ). Від сенату: ген. Желіговський, бувш. міністр. Бек і проф. Бальцер. Четвертий мандат не обсаджений з причини резигнації Новіцького.

ні в одного народу нема такого їх числа. Крім того по селах сама селянська людність ставить спектаклі, на які сходиться дивитися усе село.

Україні не мають ніяких своїх інституцій, де вони прилюдно чули свою мову, де до них ставились поважно. Школи своєї нема, преса до селян майже не доходить, єдине своє місце — то свій театр, до якого й тягнеться стихійно всякий українець. Але, на жаль, адміністрація вже звернула і на селянський театр свою увагу і всякими способами намагається ставити перепони постановці українських спектаклів на селі.

До 1905 року, як відомо, українському театрові і в великих містах ставили всякі перепони: вимагали в один вечір ставити однакове число дій, як українських так і російських; не дозволяли псу історичних, а життя інтелігенції, а в пасах з селянського побуту не дозволяли торкатися економічних, соціальних тем, анішалося розробляти аніжко „кохання“.

(Але обмеження селянським побутом, додав уже від себе, послужило українському театрові тільки на користь, бо, дякуючи репертурові з селянського життя селяни охоче ставляли ці песи по селах. А якби український репертуар був такий як російський, тобто аніжко інтелігентський, то селяни ним не цікавилися. Таких пєс, як „Брежин“, „Натуся“ Винниченка, „Дон Жуан“ Лесі Українки, „Криза“ Старицької селяни не поставлять. — Правду сказав якось М. Грушевський, що всякі утиски виходять українському народові на добре адорова. — Е. Ч.)

(Докладніше буде.)

Найновіші вироби в вовнах і шовках на плащі і сукні поручає фірма **СТАХЕВИЧ І АБРИСОВСЬКИЙ** 1590 у Львові, Ринок ч. 32. 2-4

Наглий суд у Львові.

Роман Мищик на лаві обвинувачених.

В п'ятницю 15. березня ц. р. відбувся наганій суд над Романом Мищиком, студ. права, за співучасть у нападі на листаря Францішка Кохановського в дні 6. березня ц. р. Саля виповнена цікавою публікою по береги.

В склад трибуналу входять як предс. ради. Завістовський, як вонтанті: ради. Згурський, ради. Міхалі та заступник вонтанті д-р Петер.

Обвинувачує прок. Гіртлер. Боронять з уряду обор. д-р Старосольський і обор. д-р Шухевич.

По стягненні генералій від оба. Романа Мищика прок. Гіртлер анігосив акт обвинувачення. Прок. обвинувачував Мищика у алоичній грабунку по душі §§ 190, 192, 193 і 194 к. з. тому, що оба. Мищик напав з двома напасниками на листаря Францішка Кохановського в дні 6. березня ц. р.

Опісля переслухано оба. Романа Мищика, який заявив, що до ани почувається. При тому зазначив, що ніколи не зробив би чогось подібного, якби не дістав наказу від УВО. До УВО належав від весни 1928 р., до якої зятягнув його товариш, але не подає його прізвища. Опісля аложив присягу біля церкви Юра одного дня вечером. На запит предсідника, яка є ціль організації УВО — оба. Мищик відповідає, що головною цілю УВО є збудувати українську незалежну державу. Після аложення присяги він нічого не виконував. Шойно в грудні 1928 р. прийшов до нього на помешкання один товариш Брила (псевдонім) і заявив йому, що він мусить виконати якусь „роботу“. По тім знов ніхто не приходив через два місяці. При кінці лютого поїхав домі, щоби привезти собі чисте білія і гроші. До Львова вернув у дні 2. березня ц. р. Вечером того дня зявився знова тов. Брила і приказав йому зйти до помешкання Полі Бронфман та сказав йому, що має там робити, а саме: він мав обезладити листаря, не вживаючи при тому аброї. Тому оба. Мищик зайшов до помешкання Полі Бронфман у понеділок 4. березня ц. р. Тут одержав револьвер від товариша Любовича, якого перед тим не знав. Як прийшов туди, сказав гасло „сервує Юзька“, на що Полі відповіла „сервує, прошен сидаць“. Говорили по польськи тому, щоби не викликати підозріння у Майболомової, яка відналядала для Полі покій. Говорили на тему грабунку. Оба. Мищик мав заткати листаря уста, Любович повинен був йому звязати руки, а Полі мала забрати гроші лише з торби листаря.

Зазначає, що мав убрання спортове, яке позичив від Гапія Осипа, студ. техніки, і зявз йому ще окуляри. Того дня не прийшов листар. Тому оба. віддав револьвер Любовичеві і вернув до дому. Віаторок 5. березня зайшов знова до Полі. Тут застав Любовича і одержав револьвер. Листар прийшов коло пів до десятої години. Одне оба. Мищика опустила рівновага духа і він не зачинав нападу. Того вечора Брила робив йому тяжкі закиди і загрозив, що в середу мусить виконати напад.

Тому Брила вислав у віаторок гроші до Полі. В середу 6. березня прийшов листар коло 10. год. Вони вже на його ждали всі троє. Як листар дав переказ Полі, Любович встав і сказав, що їде домі. Міжтим він замкнув входні двері на коридор на закрутку і дав рукою знак оба. Мицькові, щоби він зачинав. Оба. Мищик притиснувся правим раменем горло листаря, а лівою рукою заткав уста. Любович ударив два рази рукою револьверу. Як оба. Мищик побачив на своїй руці кров і запримітив, що листар унах на аземлю, тоді кинувся до втечі. Моментально відкрутив закрутку від дверей і побіг сходами на діл. Що ділялося по тім у помешканні Полі — не знав. На році вул. Дявлянських і площі Унії Берестейської приверштував його поліція. Привів його черев до помешкання Полі, та забрав від нього револьвер. Оба. заявляє, що на його прохання поліція вилудувала маганюк кулі і ствердив, що оба. Мищик не стріляв з револьвера. Дальше на питання предсідника каже, що наприкоу думати посипати сідли, щоби змити поліційного пса. Приготовав шпур, щоби звязати руки листаря, батистову хустку, щоби нею заткати уста і торний платок матерії, щоби звязати йому очі.

Зізнання свідків.

Са. Францішек Кохановський 42 роки, рим-кат. зарпсвещений аїзнає, що до Полі Бронфман привісав гроші у віаторок 5. березня ц. р. Застав двоє молодих мужичів, але тоді не запримітив ніяких підозрілих рухів. В середу 6. березня ц. р.

НОВИНКИ

— Місяць дешевої книжки. Тому, що кілька-сти деяких книжок по знижених цінах є невеликі — а наплив замовлень, головний з провінцій, є дуже великий — підписані просять вибачення, якщо якоїсь книжки вже нестане, з огляду, коли виконання буде дещо припізнено. При тім зазначають, що виконання замовлення відбуватиметься чергою, даятого поспіш у виснаженню замовлення на ці книжки лежить в інтересі покупців. — Книгарня Наук. Т-ва ім. Шевченка, Львів, Ринок 10; Канцелярія Т-ва „Просвіта“, Львів, Ринок 10; Українська Книгарня й Антикавня, Львів, Рутівського 22. 1631

— Фотограф Янушевич, вул. Вінцентого Поля ч. 1. (бічна Зеленої), Тел. 59-60. 1238 22-2

— Сніг нас не покидає. 15-го ц. м. після на-скрізь безнежного дня, що плавав рясними сльозами, оглядали ми знову зимовий сніг. Морозу нема, але дахи акрились новим білим радном. Праця сторожів, що попереднього дня почи-ли деякі хідники, пішла надурно. Зрештою від-лігга продовжується нормально і спритливо. Коли так піде далі, небезпеки великих повеней нема.

— Дві міри чистоти. У „Дзєннік-у Людов-ім“ находимо такі влучні актуальні замітки: „Полі-ція часто стягає в ночі сторожа з ліжка, щоб він позмітав сніг, що апав перед хвилюною. Та з другого боку купи цегол і будівельних мате-ріялів лежать на хідниках усю зиму перед будо-ваннми домами і перешкоджають мешканцям цих вулиць. Коли йде про охорону чистоти, ви-тків не повинно бути. Тимчасом виходить інак-ше. Найбільше неохайні хідники находяться пе-ред новими будівлями, монастирими, школами та інституціями... Хідники довкола ратуша вкриті ледом, якого не посилюють піском, люди пада-ють і зі спокалінням глядять на магістратські по-рядки“.

— Особисті вісті. Дня 16. березня ц. р. відбу-лась в університеті в Ізбруку промоція на док-тора св. богословія о. Василя Кушніра. О. Кушнір родом з Вікна пов. Скалат, після короткого від-починку у своїх родичів, виїздив до своєї діє-цезії в Канаді на місійно-душпастирську працю між наших земляків.

— За українські вивіски. Пишуть нам: Дня 15. листопада 1928 р. перенесла кооператива дім торг-пром. „Достава“ у Львові свою філію в Тернополі з вул. Перля на ріг вул. Підсудського і вул. Коперника. І, розуміється, виставила в тій новій крамниці з трьох сторін вивіски в україн-ській мові. Та зараз одержала анонім з погро-зою, що якщо „Достава“ не дасть ні одної поль-ської вивіски, то тернопільська бійка повиби-ває їй виставі виби. Цей анонім зложила „До-става“ в тернопільській поліції, додаючи, що як-що дійсно вибили би виби, то шкоду покрито би товариство, де „Достава“ заасекурована. За якийсь час наказаво староство устно начальни-ку складу „Достава“ в Тернополі змінити укра-їнські вивіски на польські під ригором заареш-тування начальника і опечатання складу „До-става“. Та на інтервенцію посла д-ра Барана у воєвідстві в Тернополі цей наказ відхилано то-му, що ніякий закон не заборонює виставити ви-віску в українській мові, тому наказ староства був незаконний. Цікаво, хто має стояти на сто-рожі законів, коли само староство поводить-ся з ним по своїм приххам?

— Союз Українських Мистців у Парижі. Пи-шуть нам: 20. лютого 1929 р. з ініціатию вільно-го артиста Володимира Палісидіва, актора укра-їнської драми Василя Боброва, диригента Олексі-Чеховського, маляря і артиста київського театру О. Саксаганського-Третяків-Сосницького та хе-рографіста Івана Поповича засновано Товари-ство Амораторів Українського Мистецтва. Ціль То-вариства — пропагувати українське національне мистецтво серед чужинців, відновити старий у-країнський театр, популяризація українського танку, малювство, різьбярство й інші галузі мис-тецтва; далі улаштувати українські театральні вистави, малярські виставки, об'єднувати французів з нашим мистецтвом і творчістю. Членом названої організації може бути кожний українець національних партій без ріжниць полі-тичних переконань. Членський внесок добровіль-ний. Зголошення особисто в Café Dôme, Буль-вар Монпарнас, що четверга від 9 години до 11.

— Легіосерді птахи. Військово розсінним був львівський злодій Юлій Паар, бувавший кельнер, що у молочарні „заміняв“ своє старе пальто на футро, але забув антигнути із свого пальта ви-значну посидку зі своїм привізом. Злодійська професія таки надириває нерви. — 2 міс. в'язниці дістав обвинач Йосиф Чайковський за те, що про-пий 1600 зол., не власних, а на своє виправдан-ня мав лише те, що його тягне непереможно до склянки.

— Ріжні вісті. Представник радянського „Центросоюзу“ прийїав до Лодзі, щоб в та-

ЖАДАЙТЕ
французьких паперців
до курення.

JOB

1510

7-10

мошніх промисловців замовити краву на мільон дол. — Муссоліні дістав від ордену „Ліцарів св. Гробу“ великий хрест заслуги, який раніше ді-став король Віктор Емануїл. — Помер серед страшних мук париський учений д-р Туркіні, що при дослідках над Рентгенівським промінням му-сив піддатися ампутації рук і іншим операціям. — Цей неділі пана дзе бенкет у честь диплома-тичного корпусу; на бенкеті заступить його кар-динал Гаспарі. — Італійська преса повідомляє, що весною відчинять у Флоренції „Національну виставку історії науки“. — Найбільшу електриву в світі матиме місто Поган у Канаді; вона буде сильнішою від електривні над Ніагарою. — Відомий російський письменник Осип Димов, що проживає у Берліні, після довгого побуту в А-меричі, оженився з А. Амфітеатровою. — Мо-лодий Рокфелер має намір вибудувати в Еру-салімі археологічний музей. — Айштайн ді-стане від Берліна дарунок на імення: вілля на досмертний ужиток.

— Проти віз. У Парижі ради міжнародній ту-ристичній конгрес з участю представників 20 на-родів. Він прийняв односторонню резолюцію, щоб звернутись до всіх урядів з пропозицією скасу-вати нарешті невинітне обмеження, залишене в спадщині після війни: обов'язок видавати і діста-вати візи. Якби всі трудючі виїзду бузи з візи! Скажім, що всі держави скасують візи, а деякі на їх місце заведуть (чи задержуть) інші обме-ження щодо виїзду...

— Шов і політика. Від якогось часу преса пе-редавала звістия, буцім-то Бернард Шов, най-злюбіший англійський письменник, має дістати почесний титул „пера“. Появились списки нових шляхоцьких достоянників, але, річ ясна, імені Шова не було між ними. Питають його: що він думає про це. Шов відповів: „Зовсім не дивуюсь. Англійський уряд взагалі не має великого понят-тя про літературу. Найкращим доказом цього є факт, що багато членів уряду пише, а навіть друкує свої твори“.

— Оживлені трупів. Московський професор Андреев у розмові з американською „Юнайтед Прес“ поділился подробицями своїх спроб над „оживленням трупів“. Андреев і його помічник Кулябко пересвідчили, що розважати прокла-ти воскресення з мертвих це питання... найближчого часу. Умовиною оживлення людини є ненаруш-ність серця і решти важких органів людського тіла. Недавно в присутності гуртка студентів проф. Андреев робив такий експеримент: у серце покійного він вливав деяку кількість розто-вору Рінгер Льюка і адреналіну. Серце нагло забилося і з уст покійного почули зітхання. Наликані сту-денти вибігли з аудиторії, але Андреев проло-жував експеримент і ствердив, що оживлене се-рце билось ще 20 хвилин. Такі експерименти ро-блені на собаках дали несподівані висліди. Одній оживленій собаці зробили операцію і вона про-жила після неї більше тижня. Андреев має другу собаку, яку звивав отрутою і оживляв уже сім разів. Андреев і Кулябко заявляють, що таким експериментам не можна придавати надмірного значіння. У більшости випадків людська смерть звязана з фактом, що важкіші органи знищені і тому наука не в силі воскресити таких трупів. Але, вони вірять, що в випадках, коли людський організм зовсім незнищений, тоді можна з нього вилити життєву енергію.

— Скільки варт імператор після смерті? На це питання дасть відповідь ліхтниця в Лондо-ні, на якій продаватимуть римську урну, що збе-рігав останки (попіл) римського імператора Се-вера. Урна є власністю князя Портленда. Ліх-тниця підніметься від суми 100.000 фунт. шт. — себ-то такої, за яку, хто зна, чи не можна би ку-пити цілого живого короля, нпр. альбанського.

— Зайняття „Неділі“. Остання (11) число тиж-невника „Неділя“ зайняло гродське староство за статтю про події в с. Жабчу на Возки та одну новинку. Супроти пізнного доручення наказу за-няття, видавничтво „Неділя“ не було в спромож-ності випустити негайно другого накладу і тому про-сить нас повідомити читачів, що чергове число „Неділі“ появиться на другий тиждень.

— Вечір східної музики та пісні відбудеться в суботу 16. березня заходом львівського відділу есперантистів і заходом тегеранського Т-ва еспе-рантистів у салі львівського Міського Касина при Академічній вул. На вечорі буде співати між ін-шими і наша співачка п-ч Івлина Гиньдевичева. Початок в год. 8-й, а в 7-й, як в нас було поминаково подано.

знова приніс гроші. Тоді молоді мужичини встали і пібито на працювання говорили: „сервує Юзя або Стефа“. Нагло кинулися заду на нього. Хто ду-шив його, не знає. По голові був його обв. Мишич. Ніс і уста затикала йому Поля. Як пустилася йому кров з чола він зісунувся на землю і тоді почав кричати. Це сполохало напасників. Тоді сидок пібни кріслом вікно і кликав людей з ву-лиці на поміч. Збігав, що обв. Мишич а Полею пі-бігли через помешкання Майблємової на сходи і що обв. Мишич душив його за горло рукою не раменем. При собі мав доларів на 7,500 зол. і 5000 зол. Домагається відшкодування за біз і кошта лікування у сумі 2000 зол.

Св. Францішек Ляонич, рим.-кат. 30 літ. за-присяжений візнає, що біг за утікаючим Миши-ком і його прарештував. Описав лікар д-р Хо-ляницький відчитав оречення лікарів про рану ли-стари Котановського. Стверджено у нього лише легке ушкодження тіла.

Св. Петро Пенкевич, поліцай, 30 літ, рим.-кат., заприсяжений — візнає, що біг за утікаю-чим Любачичем і до нього віддав п'ять стрілів. Описав знайшов його вже неживого у двиріччі при вул. Шептицьких ч. 41.

Св. Григорій Язницький, 53 літ, рим.-кат., за-присяжений візнає, що бачив утікаючого напас-ника по сходах і за ним кинув гачком та вдарив його ним по голові.

Св. Фердинанд Гахерлінг, 51 літ, рим.-кат., заприсяжений, візнає, що біг за утікаючим Лю-бачичем.

Інші свідки, як поліцай Марцін Каспарек, Станіслав Дума і Амація Майблємова нічого нового до розправи не внесли.

Відчитано візнання пок. Гакліка, Р. Мішеля і лікарське свідчення про побиття обв. Романа Мишика на поліції.

Описав обор. Шухевич поставив цілий ряд вписень на обставини, що обв. Мишика дуже ле-го можна засудити до смерті і просив, щоб три-бунал признав себе некомпетентним у тому ви-падкові. Прок. Гіртлер спротивився тим вписен-ням. Тоді обор. Старосольський щераз мотивував вписення обор. д-ра Шухевича.

Трибунал по нараді відкинув всі вписення жорони, навіть щодо компетенції. Потім прок. Гіртлер у дуже короткій промові просить трибу-нал признати обв. Мишика винним злочину гра-бунку по думці §§ 190, 192, 193 і 194 к. з.

Обор. д-р Старосольський в довшій промові за-жадував на лагодичі обставини і просив, щоб обвинуваченому вимірили таку кару, яка не здо-малаб його молодого життя.

ПРИСУД.

По нараді трибуналу предлодник трибуналу проголосив такий присуд:

Наганий суд засудив обв. Мишика Романа на 7 літ тяжкої тюрми.

загостреної що квартал один раз темницею ко-жого року в дні 6. березня, по думці §§ 190, 192, 193 і 195 к. з. і 442 п. к. Наганий суд засудив обв. Мишика також на зворот коштів поступовання і зворот 10 зол. Кохановському, як коштів лічєння. Кохановський може правною дорогою доходити відшкодування за терпіння у висоті 2000 зол.

60-літній ювілей „Просвіти“ відсвяткуємо найкраще, коли всі від „мала до велика“ станемо її членами. Тож спішіться зі зголошеннями в члени, надсилайте вкла-дки й іншим пригадайте.

По широкому світі.

Пованкаре, як це ми вчора передбачували виїшов з важкої ситуації побіжно. Францу-ський парламент прийняв більшістю голосів (323 проти 254) наганий внесок Пованкаре, щоба перевести негайно дискусію над справою като-лицьких конгрегацій. Парламент піддержав Пованкаре, висловивши йому тисячами довіря. Отже криза уряду минула.

Паська консисторія має призначити при-йїні квітня 6-ох нових кардиналів.

Французький сенат прийняв проект будови нового кружляка, 6 контрторпед, 7 підводних човнів і двох степичих додок, все це з огляду на зріст флоту німецької та італійської.

Чембераси заявили у парламенті, що другу скугу в Надзвичайній авіації окупациїні літєвця 9 січня 1930 р.

Нобіле зголосив свою димісію наслідком неприхильного осуду комісії в справі підбігу-нової виїрани.

Австрії загрожую страх 40.000 металевих робітників.

Маршал Франції, Фош, знову почуває себе гірше.

Сенат південно-африканської домінії від-кинув 20 голосами проти 15 торговельний до-говір з Німеччиною.

